

אל תסתכל בקאן - אלא במה שיש בה

קליק קליק קליק

קאן דומה ביום לתלאיב במשקפישמש, ובלילה לתל-אביב בעוד מאתיים שנה. אבל בינתיים צריך לחיות מה לעשות.

פה כולם חשופים והכל חשוב. כולם לובשים סמוקינגים שחורים ועניבות פרפר שחורות, בשביל שהנשים לא יוכלו להבדיל ביניהם. אבל הצלמים מבדילים. כולם מצלמים. מי שלא מצלם, מצולם. קליק. הולכים לקוקטייל. קליק. זה חשוב. מי שחשוב, הולך לשם מפני שהוא חשוב. מי שלא חשוב, מפני שזה חשוב. קליק. כוכבות ממדרגה חמישית, המופיעות בסרטי-מתח ממדרגה רביעית עם במאים ממדרגה רביעית מתייכות חיוך ממדרגה שלישית אל השד יודע מי, ובכלל איראפטר פה לדעת מי הוא מה ומיהו, מי מפני שכל כך צפוף. קליק.

כל הצלמים מצטופפים מסביב לעלמה אחת ומצלמים אחד את השני. הצלם הגאון הוא זה שמצליח להפיק תמונה עם כוכב אחד ולא יותר משמונה צלמים זוחלים מסביב. קליק. שני צלמים אנגליים הולכים מכות. אשה אהה צוחת. מישוהו שופך על השלושה שמפניה. על חשבון חרושצ'וב. הקאוויאר טוב, וגם הפירוצ'יק. יחי הסרט הרוסי. ובכלל, יחי.

* * *

חתיכות מופאן

איזה תענוג לראות את ארלטי. בלי עתונאים. בלי צלמים. כל כך שקטה ואידיאלית. כשהיא עולה במדרגות, המדרגות נאנחות. היא נמנית על חבר השופטים. איפה משיגים גיטרה? קינג וידור מחפש גיטרה. הוא הזמין אותנו אליו הערב (חוג מצומצם) לשיר לנו ספיריטואל אלס. אבל אין בקאן גיטרות. שלוח נשלח אל המשלחת ה-ספרדית לבקש גיטרה.

עדן רוק נטוי על סלע נטוי על פני הים. אוני-פראנס נתן שם קוקטייל, לכבוד כריסטאן ז'ק ומרטין קארול, היוצאים לסיבוב בעולם. זועה. אני מחפש בקאן אשה יפה. כל ה-כוכבים כל כך דומים לאחריים. אפילו מרטין קארול. אבל היא לבשה יקר. לכריסטאן ז'ק לחיצת יד איתנה. שלא ילחץ ככה את מרטין. העולם זקוק לה.

בסוף מצאתי אשה אהה יפה בין כולם, אבל התברר שהיא סתם אשתו של צלם. קליק.

היפאגוס יצאו לרחוב בלבוש מערבי. סוף סוף רואים חתיכות. את הקימונו הם כבר שכתו ללבוש. זה רק למען הרושם. ילדים, סעו ליפאן. יש שם חתיכות. ובדיוק היום הופיעה ירדתי יושי, העתונאית מטוקיו, בקימונו, אבל גם היא חתיכה.

בעצם כתבו עלי כאן בעתונים, אבל מטעמי צניעות אני שותק. תוכלו לקרוא על כך בדיעות אחרונות, אך שכתבו על סופר העולם הזה שהוא "האביר הישראלי".

* * *

פרנאנדז חייך

קאליבריום הקטנים הצטלמו ונסעו. והגדולים התחילו לבוא. דהיסיקה ועוד אחדים. סימונן ועוד אחדים. נראה. צריך פה ללבוש סמוקינג עם פרפר מהבוקר. מפני שהקוקטיילים מתחילים בבוקר, וגמשים אחרי-הצהריים. ופתאום, באמצע היום, גאלא טהיטית על יאכטה מטעם במאי מזופת שמחפש קונה ליאכטה. ישבתי על יד אשתו של אגא חאן, הבגום. ובעשר בערב הצגת גאלא. ולא נותנים להיכנס בלי סמוקינג. אבל לי נותנים, אף על פי שאין לי. מפני שהמצאתי המצאה קטנה, והם חושבים שזה הסגנון החדש, וכך אני יכול להיחבק על מדרגות שיש המוארות באור זרקורים, ולהסתכל בכוכבים/ות, העולים כך עקב בצד אגודל. קליק.

קרב הפרחים היה משעמם נורא. מרטין קארול השליכה פרחים על הקהל. פרח אחד נפל על הבגום. אגא לא בא. הוא נוסע, על כסא על גלגלים, אל מרוציה-הסוסים. גם עלי לא היה. הלך לקנות סיגריות לטיף.

הסוסים שמשכו את העגלות היו יפים. ויקטור עמנואל מנדוזה, המכסיקאי, דהר על סוס, ומאחוריו ישיבה ליליה פראדו, שניהם כוכבי הסרט טאלפה. הם רכבו יפה, ולא נפלו. האוכף היה מכסף, כמו ברומאנים הזעירים. כל יום מוסרים לנו ככתב מיליון חכמות של כוכבים. אני לא אלך לראיין אותם. לדבר עם כוכב זה כמו לדבר עם פגור, והחוכמות שלהם מזכירות ברמתן את הכנסת שלנו.

עליתי עם פרננדז במעלית בקרלטון. הוא כל כך שמח שלא צילמתי אותו, ולא ביקשתי ממנו אוטוגראף, שמרוב שמחה חייך חיוך סוסי אמיתי.

* * *

תחת אותם השמיים

על הטיילת של קאן, ליד הקארלטון, מעל הברז הכחול, בבנין הנאה של הפסטיבל, מתנהל הקרב באחת החזיתות החשובות ביותר של המלחמה הקרה - חזית ה-קולנוע והתעמולה.

כי הקולנוע הוא קודם כל וסוף-כל-סוף תעמולה, תעמולה להמונים. עם אומנות או בלי אומנות. עם שחקנים כוכבים או עם מצלמה גאונית. אין שום הבדל עקרוני. ושנה שנה שולחת כל אומה משני עברי מסך הברזל את חזונה, אמונתה ופולחנה אל השופטים בקאן, למען יראו וישפטו. ועל חבר-השופטים הצרפתי, הגייטראלי יחסית, נפל התפקיד הכבד והקשה לברור, לפסול ולשפוט.

לא כל ארץ היתה מוכנה לאחריות כזאת, ולא לכל ארץ היו מאמינים.

כדי להקל על השופטים ולמתן את המלחמה, הונגה הכלל שלא להציג שום סרט שיש בו תעמולה נגד מדינה אחרת. זה כמובן קצת קשה, כי קשה מאד לנהל תעמולה בעד אם אין נגד.

הפולנים היו ההגונים ביותר. את הסרט תחת אותם השמיים, שהכיל כפי הנראה תעמולה קומוניסטית במידה גדושה, השאירו ברנז האחרון לעמם ויתרו על הצגתו בקאן. כי אין להם כל עניין באי-נעימות עם צרפת, או כל ארץ אחרת, ברגע זה.

הרפובליקה הפדרלית של מערב גרמניה שלחה לפסטיבל רק סרט אחד, אף על פי שמתור היה לה לשלוח שניים. את הסיבות לכך נוכל לתאר לעצמנו על נקלה אם נראה מה קרה לסרט. שמו: שמים ללא כוכבים.

* * *

אפיונו ניאט אחר

פי לחישות מוסמכות מאד ששמעתי בקאן, העירו הרוסים למי שהעירו עוד בתחילת ייצור הסרט, שלא כדאי ליצור אותו. אולם הגרמנים לא שעו לעצה וייצרו אותו עד הסוף. הסרט הוגש לחבר הבוררים. הרוסים לא הגישו כל התנגדות. הם ידעו את תוכנו של הסרט, וידעו שלא יתקבל. הם אינם מבוזים אפילו ניאט אחר.

נוסחת הסרט הובאה לקאן. זה לא מצא גורא נורא חן. השופטים רמוזו, באורח לא רשמי, שכדאי היה להביא עוד סרט, ודרשו לראות את הנוסח המלא, עם כותרות המשנה. הגרמנים לא הסכימו להביא עוד סרט, ודחו את מסירת הנוסח המלא.

עלילת הסרט סובבת מסביב לאיש המנסה בכל כוחו לברוח ממזרה גרמניה למערב גרמניה, אל החופש.

* * *

היכוחים נמשכו. המשלחת הגרמנית בקאן התקשרה יום-יום טלפונית עם בון. ומפי כמה עתונאים גרמנים נודע לי שהתקשרו לא פחות ולא יותר מאשר עם האנס גלובקה. לבסוף הועברה לידי השופטים הגירסה הסופית, והסרט נפסל. גלובקה פקד על המשלחת לחזור לברלין, אל שמים ללא כוכבים, והמשלחת ארזה את חפציה ונסעה.

אין כל ספק בדבר שהגרמנים ידעו יפה יפה שהסרט עובר על תקנות הפסטיבל הבינלאומי. ואם התעקשו להביא רק

"שמיים ללא כוכבים", הגרמנים כן רצו

אותו, קשה מאוד שלא לראות את הדבר כצורך תעמולה פנימית, כאשר מדובר בצירוף חבל הסאאר לגרמניה.

* * *

אחרי חזה שופע

אולם אין זה סוף הפרשה. אלן רנה הצרפתי יצר סרט בשם לילה בערפל, אודות מתנות-הריכוז הנאציים. ממשלת גרמניה מחתה, והסרט נפסל. קמה סערה בעתונות הצרפתית, וכמה מיינסטרים בממשלה דרשו להחזיר את הצגת הסרט בפסטיבל. לבסוף נמצאה פשרה - הסרט הוצג, אך לא יהיה מועמד לפרס.

אגב, הפרשה הסתננה וכמה עתונאים צרפתיים יודעים עליה, אך איש לא פירסם אותה כאן. אבל לנו מותר.

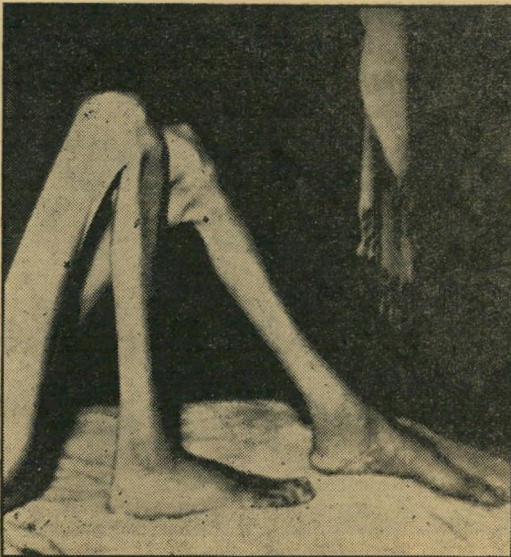
כמובן שבניתיים קורים פה המון דברים מצחיקים ומשע-שעים. קים נובאק אומרת אימרות ומצטלמת, נערות-זוהר חושפות את האמת שלהן, אך כל זה לילדים. המלחמה ה-אמיתית היא הרבה יותר רצינית. מאחורי החיכים והחזות השופעים טמון מאבק מר לאינטרסים עולמיים.

* * *

קונגרס עצוב

קונגרס הכי עצוב בקאן היה הקונגרס של מחברי התסריטים. איש לא בא. אין להם כסף לשלם את ה-הוצאות, והם לא הוזמנו על חשבון שום ממשלה.

אבל בקרוב יהיה קונגרס בפאריס, אולי יבואו לשם. שם יותר בזול, ויותר שקט.

"לילה וערפל", הגרמנים לא רצו

• מנהל משרד ראש הממשלה ואיש אימונו של קונראד אנדאור (העולם הזה 966).

• אחרי שקינן הצליח בתחבולות שונות להוציא מאולם ה-פסטיבל מטורף שחדר פנימה.